

ปาฐกถาพิเศษ

เรื่อง

“ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์”

โดย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

องคมนตรีและรัฐบุรุษ

ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๕

ผมขอขอบคุณ ท่านนายกรัฐมนตรี และท่านรองฯ อำนวย ที่กรุณาให้เกียรติเชิญผมมาพูดเรื่องที่ท่านรองนายกฯ อำนวยได้กำหนดว่า “ราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปีแห่งการครองราชย์” ผมคิดว่าหัวข้อที่ท่านรองฯ อำนวย กรุณาให้ผมมาพูดนี้คงมุ่งไปถึง เรื่องพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฉะนั้นผมถึงมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้ร่วมกับรัฐบาลซึ่งมีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำประเทศมาร่วมเฉลิมพระเกียรติในคราวนี้

พวกเราทุกคนที่เป็นคนไทยไม่ว่าคนไทยที่อยู่ในประเทศและอยู่นอกประเทศ หรือแม้แต่ชาวต่างประเทศที่เข้ามาอาศัยพระบรมโพธิสมภารทำมาหากินอยู่ในประเทศไทยของเรานี้ ทุกคนจะพูดถึงเรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้กันทั้งสิ้น ผมมั่นใจว่า พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แผ่ไพศาลไปทั่วราชอาณาจักร เพราะฉะนั้น ไม่ว่าคนไทยจะเป็นเศรษฐี จะเป็นยากจะเป็นเพศใด วัยใด อาชีพใด จะเป็นคนปกติหรือคนพิการก็พูดถึงเรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้กันทั้งสิ้น เพราะสิ่งที่ท่านได้ทรงกระทำมาตลอด ตั้งแต่เริ่มเสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ เมื่อ ๕๐ ปี ที่แล้วมาเป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วไป ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะทราบว่า เรื่องของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ นี่เป็นเรื่องที่เราไม่สามารถจะเปรียบเทียบกับพระมหากษัตริย์ หรือ พระบรมราชินีของประเทศอื่นได้ เพราะทั้งสองพระองค์มีความผิดแปลกแตกต่างออกไป มีความพิเศษ มีความไม่เหมือนกับพระราชวงศ์ของประเทศอื่น ๆ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินีของเรานี้ ได้ทรงกระทำในสิ่งซึ่งผมไม่เคยเห็นว่าที่ไหนที่พระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระราชินีของประเทศอื่น ๆ ได้กระทำเหมือนกับประเทศของเรา ทั้งสองพระองค์ได้ทรงเสียดสเพื่อประชาชนมาตลอด เมื่อปีที่แล้วผมได้รับเชิญจากประธานาธิบดีรามอสให้ไปเยี่ยมประเทศฟิลิปปินส์ ผมได้คุยกับท่านทูตที่ฟิลิปปินส์ก็ได้ทราบมาว่า ที่ประเทศฟิลิปปินส์รับโทรทัศน์จากบ้านเราได้ และเขาก็ดูโทรทัศน์ที่บ้านเราด้วย รายการที่เขาสนใจมากคือ รายการข่าวในพระราชสำนัก แล้วเขาก็พูดว่า ประเทศฟิลิปปินส์โชคดีน้อยกว่าประเทศไทย เพราะว่าประเทศของเขาไม่มีพระมหากษัตริย์ แต่ประเทศไทยโชคดีกว่าประเทศฟิลิปปินส์ที่มีพระมหากษัตริย์ อันนี้เป็นเรื่องที่พวกเรา น่าภาคภูมิใจเป็นอันมากทีเดียว ที่นี้ตามที่ท่านรองนายกฯ อำนวยได้กรุณาเชิญให้ผมมาพูดนี้ผมก็ขอเรียนในเบื้องต้นเสียก่อนว่า ที่จริงเรื่องที่ผมจะพูดทั้งหมดนี้ท่านผู้ฟังทั้งหลายที่อยู่ที่นี่หรือแม้แต่ชมโทรทัศน์อยู่ที่บ้านก็คงจะทราบเรื่องดีมาโดยตลอดแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ผมจะพูดในเฉพาะส่วนที่ผมได้มีโอกาสรับใช้เบื้องพระยุคลบาทโดยใกล้ชิดมาตลอดเวลาที่ผมรับราชการอยู่ ผมจะพูดในส่วนที่เป็นเรื่องที่ผมพอจะพูดได้ เรื่องที่ผมได้รู้ได้เห็นด้วยตาของผมเอง หรือได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทมาด้วยตัวของผมเอง ผมขอเริ่มต้นว่า เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัตินั้นผมมีอายุ ๒๖ ปีเท่านั้น มียศเป็นร้อยเอก แต่ก็ได้ทราบเรื่องราวตั้งแต่เสด็จขึ้นครองสิริราชสมบัติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ และก็ติดตามมาเรื่อย ผมได้รับใช้ใกล้ชิด พ.ศ. ๒๕๑๗ ในขณะที่ผมเป็นแม่ทัพอยู่ที่ภาคอีสาน เพราะฉะนั้นเรื่องที่ผมจะเรียนต่อท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย ในวันนี้ผมก็พูดเฉพาะเรื่องที่ผมได้รู้ได้เห็นจริง และได้รับใช้ส้นเกล้าส้นกระหม่อมทั้งสองพระองค์ มาโดยใกล้ชิดจริง ๆ

ต่อไปนี่คือสิ่งที่ผมจะเรียนให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายทราบว่าเท่าที่ผมได้รับใช้เบื้องพระยุคลบาทมา ผมได้รู้ได้เห็นพอที่จะสรุปว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา ได้ทรงทำอะไรให้แก่ปวงชนชาวไทยอันเป็นข้าทูลละอองธุลีพระบาทของพระองค์ท่านบ้าง

ข้อที่หนึ่ง ขอเริ่มว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตั้งแต่เริ่มครองราชย์มา สิ่งที่ท่านทรงทำมาโดยตลอดจนกระทั่ง ๕๐ ปี นี้ ก็คือการสร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้เกิดขึ้นในชาติของเรา ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจะจำที่เราเรียกกันว่า พระปฐมบรมราชโองการ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระบรมราชโองการ ในวันที่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติว่า “เราจะปกครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขของมหาชนชาว

สยาม” เรื่องนี้พระองค์ท่านก็ทรงทำมาโดยตลอด เราจะเห็นได้จากน้ำพระทัยของพระองค์ท่านที่ทรงคิดทรงสร้างสิ่งต่าง ๆ โครงการต่าง ๆ ท่านนายกรัฐมนตรีหรือท่านรองนายกฯ อำนวย หรือแม้แต่เลขาธิการสภาพัฒน์ปัจจุบันนี้ก็ได้รับใช้ใกล้ชิดเบื้องพระยุคลบาทมาโดยตลอดก็ทรงทราบดี และก็คงพูดได้ดีด้วย

นอกจากเรื่องโครงการหรือเรื่องที่พระราชทานคำแนะนำต่าง ๆ แล้ว ยังได้พระราชทานพระบรมราโชวาทที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อปวงชนชาวไทย กระผมขออนุญาตยกตัวอย่าง ว่ามีพระบรมราโชวาทที่พระราชทานไว้ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๑๐ ใจความโดยสรุปดังต่อไปนี้ คือรับสั่งว่า “ในชาติบ้านเมืองของเรามีทั้งคนดีและคนไม่ดี และก็ไม่มีใครสามารถที่จะทำให้คนในชาติบ้านเมืองของเราเป็นคนดีได้ทั้งหมด เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราจะต้องกระทำก็คือ ให้คนดีได้ปกครองบ้านเมือง และป้องกันคนไม่ดีไม่ให้เข้ามาสร้างความวุ่นวายในชาติบ้านเมืองของเราได้” เป็นพระบรมราโชวาทที่มีความลึกซึ้ง ง่ายต่อการเข้าใจ แต่ยากในการปฏิบัติ แต่ก็เป็นพระบรมราโชวาทที่มีประโยชน์สูงสุด ผมขอเรียนว่า ถ้าเราสามารถทำได้เช่นนั้นจริง ๆ บ้านเมืองเราก็จะมีแต่ความสมบูรณ์พูนสุข สมดังที่พระราชปณิธานที่ต้องการเห็นชาติบ้านเมืองของเรามีแต่ความสมบูรณ์พูนสุข

หรือเรื่องของความรู้รักสามัคคีที่ได้พระราชทานไว้ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนพรรษาครบ ๕ รอบนั้น ได้พระราชทานที่เราเรียกกันว่า **คุณธรรม ๔ ประการ** ทุกท่านคงยังจำได้ว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ที่ผมเรียนมาแล้วทั้งหมดนี้ ถ้าพวกเราจดจำนำไปประพฤติปฏิบัติตาม บ้านเมืองของเราก็จะมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข นี่ก็คือเรื่องหนึ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงแสดงให้เห็นถึงน้ำพระทัยอันแน่วแน่ที่จะสร้างความสมบูรณ์พูนสุขให้เกิดขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา

ข้อที่สอง ผมขอเรียนว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงห่วงใยในความสามัคคีปรองดองในชาติอย่างยิ่ง และก็ทรงกระทำทุกวิถีทางที่จะให้เกิดความสามัคคีปรองดองขึ้นในชาติบ้านเมืองของเรา ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้ หรือที่ดูโทรทัศน์อยู่ ถ้าจะกรุณานึกย้อนไปถึงเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๔ และเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ทั้ง ๓ เหตุการณ์ เป็นเหตุการณ์ที่ตึงเครียดมากในประเทศของเราและมีหลายฝ่ายหลายองค์กรที่ร่วมมือกันเพื่อที่จะให้เหตุการณ์เหล่านั้นคลี่คลายไปในทางที่ดี แต่ผมคิดว่าทุกคนคงจะยอมรับว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงคลี่คลายเหตุการณ์เหล่านั้นด้วยพระองค์

เองได้ทรงลงมาพูดจากับปวงชนชาวไทยด้วยพระองค์เอง รับสั่งกับผู้ที่เกี่ยวข้องใน เหตุการณ์เหล่านั้นด้วยพระองค์เอง เหตุการณ์เหล่านั้นก็คลี่คลายไปในทางที่ดี ทุกคนก็ หันหน้าเข้าหากัน เลิกเผชิญหน้ากัน ความสามัคคีปรองดองในชาติกลับคืนมาสู่ประเทศ ของเราโดยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมอย่างแน่นชัด นี่ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งซึ่ง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงกระทำพระราชทานแก่พสกนิกรของพระองค์ท่าน เป็นเรื่องที่เราจำเป็นต้องจดจำและรับใส่เกล้าใส่กระหม่อมไว้

เรื่องที่สาม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงเพียรพยายามในการที่จะพัฒนา ความเป็นอยู่ของชาวบ้านอย่างถูกวิธี หมายถึงว่าวิธีของพระองค์ท่าน อย่างตรงจุดตรง กับความต้องการของชาวบ้าน ชาวบ้านสามารถรับได้ทำได้และก็มีเรื่องต่าง ๆ ที่ พระราชทานให้แก่ชาวบ้าน ทั้งท่านนายกรัฐมนตรีและทั้งผมก็ได้เคยตามเสด็จ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปหลาย ๆ ที่ หลาย ๆ แห่ง ยืนยันกับท่านทั้งหลายได้ว่า พระองค์ท่านทรงแนะนำชาวบ้านอย่างถูกวิธี และชาวบ้านสามารถรับได้ด้วย เข้าใจได้ ง่าย รับได้ง่าย และสามารถทำตามพระราชดำรัสที่พระราชทานไปได้อย่างไม่มีปัญหา ท่านทรงทราบว่าชาวบ้านในภาคต่าง ๆ ของเรานี้ควรจะพัฒนาอย่างไรจึงจะดี ยิ่ง และก็ได้พระ ราชทานแนวความคิดนั้นแก่ชาวบ้าน แก่รัฐบาล แก่องค์กรที่เกี่ยวข้องมาโดย ตลอด นับว่าเป็นสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงคิดขึ้นโดยพระองค์เอง และ ทรงแนะนำให้ราษฎรประพฤติปฏิบัติตาม เท่าที่ผมมีข้อมูลอยู่ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๓ จนถึง บัดนี้ เป็นระยะเวลา ๕๐ ปี มาแล้วนะครับ มีโครงการตามพระราชดำริทั้งหมด ๑,๕๘๒ โครงการ แยกเป็น ๘ ประเภทคือ

๑. เรื่องการเกษตร
๒. เรื่องสิ่งแวดล้อม
๓. เรื่องสาธารณสุข
๔. เรื่องส่งเสริมอาชีพ
๕. เรื่องแหล่งน้ำ
๖. เรื่องการคมนาคม
๗. เรื่องการสื่อสาร
๘. เรื่องสวัสดิการสังคมและอื่น ๆ

นี่เป็นโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกออกมาโดยสภาพพัฒนาของคุณ
สุเมธ

เรื่องต่อไปที่ผมขอนำมาแสดงไว้ ณ ที่นี้ก็คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
ทำนุบำรุงการศึกษา และสนพระทัยการศึกษาทุกระดับตั้งแต่ประถมศึกษา จนถึง
อุดมศึกษา ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่อยู่ที่นี่ บางท่านอาจจะไม่ทราบว่าก่อนที่สมเด็จพระ
ทรงริเริ่มในการตั้งโรงเรียนให้แก่ตำรวจตระเวนชายแดน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ครั้งเมื่อเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรชาวเขาใหม่ ๆ ท่านทรงตั้งโรงเรียนชื่อว่า โรงเรียนเจ้า
พ่อหลวงอุปถัมภ์สำหรับชาวเขาโดยเฉพาะ แล้วต่อมาโรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ก็
ค่อย ๆ ผสมผสานกับโรงเรียนของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกลายเป็นโรงเรียนของตำรวจตระเวน
ชายแดนมาจนบัดนี้ ท่านทั้งหลายในที่นี้บางท่านอาจจะเคยได้ยินชื่อโรงเรียนร่มเกล้า ซึ่ง
มีอยู่หลายแห่งในประเทศของเรา คงเคยได้ยินชื่อมูลนิธิอานันทมหิดล ที่พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว พระราชทานเงินของมูลนิธิให้แก่หมอ วิศวกร ศาสตราจารย์ นักวิทยาศาสตร์
โดยไม่มีเงื่อนไขอะไรเลย สำหรับมูลนิธิอานันทมหิดล หมายความว่าผู้ที่ได้รับทุนจาก
มูลนิธิ อานันทมหิดล ไม่จำเป็นต้องมีสัญญาหรือเงื่อนไขว่า เมื่อไปศึกษาจบ
มาแล้วจะต้องทำใช้คืนมูลนิธิอย่างไร ท่านรับสั่งว่าคนไทยที่มีความรู้จะอยู่ภาคไหน ก็
จะทำประโยชน์ให้ประเทศชาติได้เท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะอยู่ภาครัฐ หรือภาคเอกชน ท่าน
รับสั่งว่าแม้แต่อยู่ต่างประเทศก็สามารถที่จะทำประโยชน์ให้แก่ชาติบ้านเมืองได้เท่าเทียม
กัน เพราะฉะนั้น มูลนิธิอานันทมหิดลจึงพระราชทานโดยไม่มีเงื่อนไขอะไรเลย

สารานุกรมสำหรับเยาวชนนั้น เพิ่งเสร็จเมื่อเดือนที่แล้วนี้เอง นี่ก็เป็นเพราะ
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในอันที่จะให้เยาวชนมีสารานุกรมที่จะ
เปิดดูค้นคว้าหาความรู้ทุกสาขาอาชีพ ทุกสาขาวิชา ได้ในสารานุกรมฯ สูงเป็นตั้ง และ
ราคาก็ไม่แพง มีขาย มีประโยชน์ล้ำค่ายิ่งควรที่ทุกคนจะให้ลูกหลานได้เรียนรู้จาก
สารานุกรมสำหรับเยาวชนที่ทรงคิด และมีพระราชดำริให้จัดทำขึ้น

ข้อต่อไป ผมคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงดำรงวัฒนธรรมไทย ทรง
สนพระทัยภาษาไทย ทั้งการพูด การเขียน ท่านทั้งหลายเมื่อได้ฟังพระราชดำรัส จะเห็น
ว่าเวลาทรงรับสั่งอะไร ความเป็นภาษาไทยจะชัดเจนถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ ไม่มี
ผิดพลาด ไม่มีสิ่งที่ต้องแก้ไข เพราะว่าท่านรับสั่งด้วยความสนพระทัยในภาษาไทยมาก
และก็นำมาถึงการพูดการเขียนภาษาไทยที่ถูกต้องเราควรจะทำอย่างไรถึงจะเกิด

ประโยชน์ กระทรงศึกษาที่ได้รับพระราชดำรินี้ไปเสมอ ๆ ว่า คนไทยเดี๋ยวนี้พูดจา ผิดเพี้ยนไปอย่างไรบ้าง ควรจะแก้ไขอย่างไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้แหละที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงทำไว้

นอกจากวัฒนธรรมทางด้านภาษา แล้วก็ยังมามีวัฒนธรรมทางด้านศิลปะ เช่น เรื่อง ทำราต่าง ๆ ที่ได้สูญหายไปแล้ว หรือว่าได้ถูกทอดทิ้งไปแล้ว ท่านก็มีพระราชดำริว่า ทำ ราต่าง ๆ นี้ กรมศิลปากร ควรที่จะนำกลับมารักษาและอนุรักษ์ไว้ เพื่อให้เป็น ศิลปวัฒนธรรมของไทยโดยแท้จริง

ชุดที่ผมใส่อยู่นี้ก็เป็นชุดที่พวกเรารู้จักกันดีทุกคน เป็นชุดที่เรียกว่าชุด พระราชทาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงคิด ผมเป็นผู้กราบบังคมทูลขอ พระราชทานมาจากพระองค์ท่านเอง แล้วท่านก็พระราชทานมาอย่างนี้ แต่เดี๋ยวนี้ไม่ค่อย จะได้เห็นกันมากนัก อาจจะเป็นเพราะว่าไม่ค่อยสวย หรือว่าไม่หรูหราพอ หรือว่าไม่มี ส่วนทำให้บัญชีเดินสะพัดขาดดุลอะไรทำนองนั้น

ข้อต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเป็นนักประดิษฐ์คิดค้นและพัฒนาที่ มีฝีพระหัตถ์เป็นเลิศ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงจำกันได้ โดยเฉพาะกระทรวงเกษตร ต้องจำได้แน่ๆ หรือพวกเราที่มีความเกี่ยวข้องกับการเกษตรต้องทราบว่าท่านทรงคิดค้น ประดิษฐ์สิ่งที่เราเรียกกันว่า กังหันน้ำชัยพัฒนา กังหันน้ำชัยพัฒนานี้ เมื่อทรงคิดค้น และรับสั่งให้ประดิษฐ์ขึ้นใช้แล้ว ทรงได้รับรางวัลจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติของเรา ได้รับ การจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์ในพระปรมาภิไธยเป็นพระเจ้าแผ่นดิน พระองค์ แรกที่ทรงได้รับสิทธิบัตรในพระปรมาภิไธย และเป็นครั้งแรกของโลกด้วย นี่เป็นเรื่องที่ ยังใช้อยู่จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ สมัยก่อนนี้ประมาณสัก ๒๐ ปีที่แล้ว ท่านยังทรงคิดค้นควา งานวิจัยทางการสื่อสาร มี ๓ เรื่องด้วยกันที่ท่านทรงคิดค้น คือ

๑. เรื่องระบบวิทยุตรวจสัญญาณในย่านความถี่สูงยิ่ง
๒. การนำสายอากาศความถี่สูงมากมาทดลองใช้งานในย่านความถี่สูงยิ่ง
๓. การพัฒนาสายอากาศชนิดพวกาติดตัว

สิ่งเหล่านี้อาจเป็นสิ่งที่พวกเราไม่ค่อยเคยได้ยินกัน แต่ท่านเลขาธิการสภาพัฒน์ คงจะยืนยันเรื่องนี้ได้ แล้วก็ได้นำไปใช้ในป่าในเขา เวลาที่เสด็จพระราชดำเนินไปทรง เยี่ยมราษฎรก็ใช้ได้ผลดีมากเรื่องนี้ไม่ค่อยจะมีคนทราบกันมากนัก ไม่เหมือนกับเรื่อง กังหันชัยพัฒนา

ข้อต่อไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีลักษณะผู้นำเป็นเลิศที่สุดในประเทศของเรา พระองค์ท่านทรงปฏิบัติเป็นตัวอย่างในหลาย ๆ ทาง เช่น การประหยัดในเรื่องการผูกใจ ผูกสัมพันธ์ให้พวกเราได้รับความรู้ที่พระราชทานมาด้วยความเข้าใจ และด้วยความพอใจที่จะรับ ท่านทรงมีวิธีที่จะรับสั่งกับคนทั่ว ๆ ไปไม่ว่าจะเป็นท่านนายกฯ จะเป็นรัฐมนตรี จะเป็นชาวบ้าน จะเป็นชนวนาชาวไร่จะเป็นชาวเขา จะเป็นคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ท่านทรงมีวิธีของพระองค์ท่านที่จะรับสั่งกับคนในฐานะต่าง ๆ เหล่านั้น อย่างที่พวกเราไม่สามารถจะทำอย่างพระองค์ท่านได้ แล้วท่านก็ทรงมีความเป็นอัจฉริยะที่ทำให้ผู้ฟัง ผู้รับได้เข้าใจและยินดีพร้อมที่จะปฏิบัติตาม คราวหนึ่งผมตามเสด็จไปปักข์ได้ เมื่อราวสัก ๒๐ ปีมาแล้ว ท่านก็เสด็จพระราชดำเนินไปที่บ้านคนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามคนหนึ่งแล้วทรงรับสั่งถามว่าทำอาชีพอะไร คนไทยคนนั้นก็ตอบ ท่านก็บอกว่า เออ ดินะ ทำอาชีพอย่างนี้แต่ถ้าจะเลี้ยงไก่เพิ่มขึ้นมาอีกสักอย่างก็จะได้มีไข่รับประทาน แล้วก็จะได้ไม่ต้องไปซื้อไข่ไก่เขามารับประทานให้เสียสตางค์ เพราะว่าไก่แถวทางใต้เลี้ยงปล่อยไปก็ได้อ แล้วไปไข่ที่ไหนเราก็ไปเก็บมารับประทานได้ คนไทยคนนั้นตอบว่าผมรู้ แต่ผมก็เกียจ ท่านก็ไม่ว่าอะไร ท่านบอกว่าเอาหละ เข้าใจแล้ว ขอบอกว่า ถ้าทำอย่างทีเะแนะนำนี้จะดีก็จะเกิดประโยชน์ ท่านไม่ได้แสดงว่ากริ้วว่าบอกให้ทำก็ไม่ทำ ถ้าเป็นคนเราบางคนนะครับ ถ้าเราบอกให้คนอื่นทำอย่างนี้ดีแล้วเขาบอกว่าไม่เอา ไม่ทำ เพราะเขาเกียจ เราก็อาจจะโกรธ แต่พระองค์ท่านไม่ได้ทรงแสดงพระอาการสีพระพักตร์ออกมาอย่างนั้น แต่เพียงแต่ทรงรับสั่งว่าเอาหละขอให้ทำก็แล้วกันจะได้เป็นประโยชน์แก่ตนเองอย่างนี้ เป็นต้น

ผมไม่ทราบว่าคุณทั้งหลายที่นั่งอยู่ในที่นี่มีอาชีพเป็นทหารบ้างหรือเปล่า ผมเป็นคนหนึ่งนะครับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงไม่ได้รับการศึกษาในโรงเรียนทหารมาก่อนเลย แต่ท่านรู้เรื่องทหารนี้ดีกว่าทหาร ดีกว่าพวกผม เพราะฉะนั้นเวลาผมเป็นแม่ทัพ เวลาผมคิดอะไรไม่ออก ปรีกษาเพื่อนฝูงได้ความพอสมควร แล้วผมจะไปขอพระราชทานเข้าเฝ้า แล้วก็เล่าถวายว่า คิดว่าจะทำเรื่องนี้อย่างนี้ จะดีไหม ท่านก็ทรงพระเมตตา ทรงแนะนำสั่งสอนว่า ทำอย่างนี้ ทำอย่างนี้สิ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่พวกเราคิดไม่ถึงว่าท่านซึ่งมีทรงได้ศึกษามาก่อนเลย แต่ว่าทรงเข้าใจเรื่องทหารได้ดียิ่ง ได้ชัดมาก ท่านนายกรัฐมนตรีก็เคยตามเสด็จไป พวกเราก็เคยเห็นท่านทรงหอบแผนที่ไปเป็นปีก ๆ

แล้วก็ทรงรู้เรื่องแผนที่นี้ดีกว่านายทหารแผนที่ของกองทัพของเราด้วยซ้ำไป เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะแปลกประหลาดที่ท่านทรงทราบทุกอย่าง

ข้อสุดท้าย ที่ผมคิดว่าผมจะนำมาเรียนในที่นี้ก็คือว่า ผมขอใช้คำว่าท่านทรงปลูกแผ่นดิน ปลูกความสุข ปลูกความทุกข์ของราษฎร ทรงปลูกแผ่นดินหมายความว่า ท่านทรงพยายามค้นคิดที่จะทำให้แผ่นดินของเรามีประโยชน์ทุกตารางนิ้ว ทำอย่างไรแผ่นดินไทยนี้จะมีผลประโยชน์ทุกตารางนิ้ว หล้าแฝกก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ท่านทรงคิดค้นขึ้นมาว่าหล้าแฝกนี้จะป้องกันแผ่นดินพังทลายได้ อย่างนี้เป็นต้น พระราชดำริหรือพระบรมราโชวาทต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ทรงปลูกแผ่นดินนี้ให้มีแต่ความผาสุกร่มเย็น ให้มีแต่ความสุข ทรงปลูกความทุกข์ของราษฎร นี่เห็นชัดเจน เวล่าน้ำท่วม ผมเป็นนายกน้ำท่วมตั้ง ๒ หน คุณบรรหารก็โดนเข้าไปหนหนึ่งแล้ว เมื่ออยู่กับผมก็โดนมา ๒ หน คุณบรรหารก็กลายเป็น ๓ หน ไปแล้ว น้ำท่วม ฝนแล้ง ทุกคนจะได้รับพระมหากรุณาธิคุณอย่างทั่วถึงกันหมด ก็เป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะแปลก ไม่ใช่ว่าแปลกประหลาดหรือแปลกไม่เหมือนใคร ไม่เหมือนพระเจ้าแผ่นดินของประเทศใด ๆ ทั้งสิ้นนี้เป็นเรื่องของประเทศของเรา ทุก ๆ ท่านคงทราบแล้วว่าพระบารมีแผ่ไพศาลไปถึงประเทศลาวแล้ว ประเทศลาวก็ได้รับความช่วยเหลือจากพระองค์ท่านเหมือนกัน เสด็จพระราชดำเนินไปตามที่ต่าง ๆ ในประเทศลาว ก็เพื่อที่จะช่วยเหลือประชาชนชาวลาวให้อยู่ดีมีสุขเหมือนกับประเทศอื่น ๆ เหมือนกัน นั่นก็เป็นเรื่องทั้งหมดที่กระผมจะขออนุญาตนำมาเล่าให้ฟัง

ในตอนท้ายนี้ เมื่อวันนี้ท่านรองนายกฯ อำนวย ได้กรุณานำเรื่องต่าง ๆ ที่ดีที่จะนำมาสัมมนากันในแง่ของผมเอง ในแง่ที่ผมได้รับเชิญจากท่านรองฯ อำนวย มาให้พูดถึงเรื่องราชอาณาจักรไทย : ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์ ผมคิดว่ารัฐบาลของท่านนายกฯ บรรหาร ก็เตรียมการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสอันเป็นมหามงคลนี้หลายอย่างหลายเรื่องแล้ว แต่ผมเห็นว่าเราน่าจะทำอะไรบ้าง ในฐานะที่เป็นราษฎรคนไทย หรือในฐานะที่เป็นองค์กร หรือรัฐบาลก็ตาม เราควรจะทำอะไรที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อพระองค์ท่านบ้าง ผมดีใจที่รัฐบาลของท่านนายกฯ บรรหาร ได้พยายามค้นคิดที่จะเฉลิมพระเกียรติในกรณีนี้หลายเรื่องหลายอย่าง แต่ผมขออนุญาตเรียนว่า เท่าที่ผมใกล้ชิดพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผมคิดว่าสิ่งที่พระองค์ท่านทรงอยากได้มาก ๆ ก็คือ อยากเห็นความสุขของปวงชนชาวไทย ราษฎรของพระองค์ท่าน เพราะฉะนั้นสิ่งอะไรก็

ตามที่เราจะทำถวาย ในการเฉลิมพระเกียรติในวาระ ๕๐ ปี แห่งการครองราชย์นี้ อะไรก็ได้ครับที่จะทำให้ประชาชนชาวไทยเป็นสุขเพราะว่าท่านทั้งหลายคงทราบว่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วัน ๆ หนึ่งท่านไม่มีเวลาไปพักผ่อนหย่อนใจเหมือนอย่าง
พวกเราอยากไปไหนก็ไปได้ พระองค์ท่านต้องประทับอยู่แต่ในสวนจิตรฯ ไปไหนก็ต้อง
ไปเป็นทางราชการ เมื่อวานนี้ได้ทรงสนุกหน่อย เสด็จไปทรงเกี่ยวข้าว ผมคิดว่าถ้าเรา
ทำให้ประชาชนของพระองค์ท่านมีความสุข ท่านจะปลื้มพระทัยเป็นอย่างยิ่งทีเดียว
นั่นคือสิ่งที่ผมคิดว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงต้องการมากที่สุด ต้องการที่จะ
ไม่ให้พวกเราไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลของท่านนายกฯ บรรหาร หรือว่าองค์กรต่าง ๆ หรือ
แม้แต่ประชาชนคนไทยสาขาอาชีพต่าง ๆ คนปกติ คนพิการ ได้รับความสุขก็เป็นทีพอ
พระทัยทั้งนั้น ผมคิดว่ามี ๓ อย่างที่เราต้องช่วยกันทำเพื่อถวายพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว ในวาระอันเป็นมิ่งมงคลนี้ก็คือ

๑. ทำให้เกิดความรัก ความสามัคคี ในชาติบ้านเมืองของเรา

๒. ทำให้เกิดความมีวินัยในหมู่คนไทยของเราด้วยกัน

๓. ทำให้เกิดความพออยู่พอกินของคนไทยที่มีฐานะและโอกาสน้อยกว่าคนอื่น

ให้มีพออยู่พอกิน คนยากคนจน เมื่อที่ท่านนายกฯ ได้กรุณาเอ่ยถึงเรื่องความ
ยากจนของบ้านเมืองเรา ให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายฟังแล้ว ผมคิดว่าถ้าเรา
แก้ปัญหาความยากจนให้คนไทยทุกคนพออยู่พอกิน โดยไม่เดือดร้อน จะ
เป็นการถวายพระเกียรติ ถวายสิ่งที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรง
ต้องการตรงจุดมากที่สุด นี่คือการที่หนึ่งที่ผมคิดว่าพวกเราควรจะทำถวาย
เรื่องที่สอง ที่พวกเราน่าจะทำก็คือ เทิดทูนและรักษาไว้ซึ่งพระกรุณาธิคุณต่าง ๆ
ตามที่พระราชทานมา ดำเนินตามเบื้องพระยุคลบาท ในพระบรมราโชวาทและ
คำแนะนำต่าง ๆ ที่พระราชทานลงมาแล้วก็ทำถวายให้เป็นผลสำเร็จไม่ว่าเรื่อง
ของน้ำ เรื่องของสิ่งแวดล้อม เรื่องของที่ดินทำมาหากินอะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้า
เราทำถวายให้สำเร็จ ก็จะเป็นทีพอพระทัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็น
อย่างยิ่ง

เรื่องต่อไปที่เราน่าจะกระทำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ป็นข้าราชการ
ข้าราชการนี้ได้รับพระราชทานพระบรมราโชวาทมาบ่อยครั้งมาก ปีหนึ่งก็หลาย
ๆ ครั้ง หลาย ๆ พระบรมราโชวาท ท่านทั้งหลายที่อยู่ในที่นี้เคยถวายคำสัตย์

ปฏิกิริยาต่อพระพักตร์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในการที่จะทำอะไรหรือไม่ทำอะไร สิ่งเหล่านี้เราน่ายึดมั่น แล้วก็ทำให้เกิดผลสำเร็จ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เพื่อถวายในวโรกาสครองราชย์ ๕๐ ปี แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ครบถ้วน ให้ครบทุกอย่าง ทำถวายทั้งกาย ทั้งวาจา และทั้งใจ ถ้าเราทำได้ตามที่พระบรมราโชวาทพระราชทานลงมา บ้านเมืองของเราจะเป็นบ้านเมืองที่สงบร่มเย็น จะเป็นบ้านเมืองที่มีแต่ความรักความสามัคคี จะเป็นบ้านเมืองที่มีแต่คนไทยที่ไม่แบ่งแยก จะเป็นบ้านเมืองที่ประเทศอื่นอิจฉาริษยา หรือจะปฏิบัติตัวอย่าง

เมื่อตอนที่ผมยังอยู่ทำเนียบ มีโครงการหนึ่งที่เรียกว่า โครงการแผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง เมื่อ ๒-๓ วันนี้ ก็เห็นออกอากาศกันเรื่องนี้ แผ่นดินธรรมแผ่นดินทองนี่ก็เป็นชื่อที่ไพเราะและให้ความหมายที่ดีมาก ผมอยากจะให้บ้านเมืองของเราเป็นแผ่นดินธรรมแผ่นดินทองจริง ๆ ถ้าเรามีธรรมะอยู่ในใจเราก็จะสามารถทำแผ่นดินนี้ให้เป็นแผ่นดินทองได้

เรื่องสุดท้าย ที่ผมอยากจะขอร้องต่อท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายให้ช่วยกันทำเมื่อคุณพิศาล มูลศาสตรสาทร เด็ยวนี้อยู่บนสวรรค์แล้ว ยังเป็นปลัดกระทรวงมหาดไทยอยู่ ก็ได้ขอความเห็นไปยังราษฎรทั่วราชอาณาจักร เพื่อที่จะขอความเห็นว่าจะสมควรที่จะถวายคำว่า “มหाराช” แก่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวหรือไม่ ก็มีคำตอบมาเป็นสิบล้านฉบับได้ เด็ยวนี้ก็ยังอยู่เก็บไว้ที่หอสมุดแห่งชาติของเราที่เราได้ถวายกันมาตั้งสิบกว่าปีแล้ว เพราะฉะนั้นผมอยากจะขอให้พวกเราได้ช่วยกันเชิดชูพระเกียรติยศอันนี้ โดยเวลากล่าวถึงพระนามของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ขอได้โปรดกรุณาเติมมหाराชเข้าไปด้วย อย่างเช่น เราจะถวายพระพรเนื่องในวโรกาสต่าง ๆ แทนที่จะพูดแต่เพียงว่า ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเจริญ เราก็ควรจะพูดว่า ขอให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหाराชทรงพระเจริญ คำว่ามหाराชนีท่านทรงตั้งของท่านเองไม่ได้ และท่านก็ไม่มี ความปรารถนาจะทรงตั้งด้วย พวกเราเป็นผู้ถวายให้แก่พระองค์ท่าน เพราะฉะนั้นผมอยากจะให้คำนี้ได้แพร่หลายไปเหมือนอย่างกับพระปิยมหาราช พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก

มหाराช จะทำให้เรามีความปลาบปลื้มและภูมิใจในพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวของเราตลอดไป

ครับ ขอจบการบรรยายของผมแต่เพียงแค่นี้ ผมรบกวนเวลาของท่านมา
นานพอสมควร และขอขอบคุณท่านนายกฯ และที่ท่านรองฯ อำนวย อีกครั้งหนึ่ง
ที่กรุณาเชิญผมมา ผมคิดว่าการพูดของผมในวันนี้จะพอเป็นประโยชน์แก่ท่านผู้มี
เกียรติทั้งหลายที่รับฟังอยู่ที่นี้บ้างไม่มากก็น้อย ขอขอบคุณทุกคน ครับ

ขอบคุณมากครับ
